Indexed: Philpapers

Archival date: 2025-12-04

Proiectul: *Ontologie Umană Agonistică / The Project: Agonistic Human Ontology*

Petru Ștefăroi

CONȘTIINȚA – O PERSPECTIVĂ ONTOLOGIC-CONFRUNTAȚIONALĂ ȘI NOI INTERPRETĂRI CATEGORIALE:

Autocunoașterea, Intenționalitatea, Subiectivitatea, Libertatea, Valoarea, Acțiunea

Rezumat

Articolul încearcă să răspundă la întrebări fundamentale, precum **ce este Conștiința, cum se formează, cum funcționează, ce rol are și cum interacționează cu celelalte instanțe**, pornind de la ideea că viziunile tradiționale eșuează în încercările de a explica modul în care această instanță reflexivă și normativă reușește să elibereze și să genereze **Valoarea**, **Subiectivitatea**, **Intenționalitatea** și **Acțiunea** din lanțurile **Determinarii Structurale**, deoarece ignoră **antagonismul** ca forță definitorie. In raport de aceste neajunsuri, în lucrează de față se propune **Teza Ontologic-Confruntațională**, care prezintă Conștiința, **natura** Conștiinței ca o **Priză Agonistică Multinodală**

Hipercomplexă– un câmp de multiple confruntări, dinamic și ireductibil. **Formarea** Conștiinței (Ontogeneza) este explicată ca un act de **diferențiere activă** (*Dismergență*) obținut prin **conflictul** cu **Facticitatea** și **Alteritatea**, proces prin care se cristalizează **Subiectivitatea** ca poziție câștigată. **Funcționarea** Conștiinței se realizează prin **duelul permanent** desfășurat pe două axe: **Axa Internă**, unde **interacționează** agonistic cu **Predeterminarea Structurală**, și **Axa Externă** (cu **Nonsensul Existențial**), transformând, prin **Transmergență**, energia acestui conflict în potențial de **Acțiune Conștientă și Voluntară.**Ceea ce rezultă din această înțelegere este că **un rol central** al Conștiinței este cel de **Arhitect al Persoanei** (forța de **Ontificare**), iar categoriile re-interpretate – incluzând **Cunoașterea de Sine, Valoarea** și **Acțiunea** – sunt demonstrate a fi **victorii existențiale** obținute prin aprige confruntări existențiale, **Acțiunea Voluntară și Comportamentul Specific Uman** fiind dovada supremă a triumfului **agonist** al Conștiinței.

Cuvinte Cheie

Conștiință, Ontologie, Priză agonistică complexă multinodală, Antagonism, Confruntare, Predeterminare Structurală, Facticitate, Polaritate agonistică, Echilibru agonistic, Subiectivitate, Acțiune, Cunoaștere de sine, Valoare, Libertate, Comportament specific uman

CUPRINS

I. Introducere

II. Scurt Istoric și poziționarea tradițională în reprezentarea și definirea conștiinței

III. Conștiința ca expresie a confruntărilor ontologice/ontogenetice - teza ontologic-agonistică

IV. Proprietăți și legități în formarea și funcționarea conștiinței din perspectivă ontologic-confruntațională

V. Formarea conștiinței: Procese și stadii de dezvoltare ontogenetică din perspectiva ontologic-confruntațională

VI. Marile confruntări ontologice/ ontogenetice in formarea și funcționarea conștiinței

VII. Conștiința din perspectivă ontologic-confruntațională – Noi interpretări categoriale: Autocunoașterea, intenționalitatea, subiectivitatea, libertatea, valoarea, acțiunea

VIII. Conștiința ca întreg: Conmergența și transmergența Ontologic-Confruntațională (Priză Agonistică Globală)

IX. Ființarea și funcționarea că întreg a conștiinței din perspectivă ontologic-confruntațională

X. Conștiința în cadrul sistemului de personalitate și al persoanei ca întreg din perspectivă ontologic-confruntațională. Acțiunea și comportamentul specific uman

XI. Concluzii

I. Introducere

Ce este Conștiința, cum se formează, cum funcționează, ce rol are, cum interacționează cu celelalte instanțe, și cum reușește această instanță reflexivă și normativă să genereze Valoarea și Acțiunea voluntară din lanțurile Determinării? Etimologic, *conscientia* înseamnă **"con-știință"** sau **"cunoaștere-împreună"**, o rădăcină semantică ce indică funcția sa fundamentală de **sinteză reflexivă și normativă**. Conștiința nu este o simplă stare de conștientizare, ci este acea instanță **meta-psihică** care deține cunoașterea Sinelui în raport cu Lumea și care, în mod crucial, exercită **judecata de valoare** și **voința**. Tocmai această capacitate de a **judeca** și de a **alege** – pe care o resimțim ca fiind esența însăși a subiectivității – a propulsat-o în centrul unei dezbateri filosofico-ontologice de lungă durată, unde paradigmele clasice, precum dualismul substanțial și materialismul, au eșuat în a oferi un răspuns complet și funcțional. Dualismul nu a putut explica interacțiunea cauzală cu fizicul, în timp ce reducționismul o golește de orice putere reală.

Conform unora din aceste idei sau teorii, Conștiința nu este decât un simplu **epifenomen** lipsit de putere cauzală proprie, o "strălucire" pasivă care însoțește procesele fizice. În acest cadru determinist, acțiunile și deciziile noastre nu sunt inițiative libere, ci rezultatul strict al **Predeterminării Structurale** a creierului, al algoritmilor de eficiență ai **Minții** și al impulsurilor biologice inerente ale **Psihicului**, care, împreună, reprezintă **Facticitatea** noastră internă și necesară. Astfel, se creează un gol explicativ: cum poate un sistem determinat structural să genereze **Valoare, Libertate** și **Acțiune** autentică? Viziunile anterioare eșuează lamentabil deoarece sunt **statice** și, în loc să explice viața ca pe o luptă, ignoră elementul esențial: **confruntarea, antagonismul și conflictul** necesare pentru emergența și susținerea existenței conștiente.

Pentru a răspunde acestei interogații, noi propunem **Teza Ontologic-Confruntațională** asupra Conștiinței, care redefinește Conștiința nu ca pe o substanță statică sau un epifenomen pasiv, ci ca o **Priză Agonistică** – un câmp de luptă dinamic, unde **Confruntarea** este elevată la rang de **Principiu Ontologic Activ**. **Structura** ei va fi analizată ca fiind definită de **Polaritatea Agonistică**, funcționând pe baza **Legii Conservării Tensiunii** – o **tensiune optimă, necesară** a **Antagonismului** (cunoscută ca **Echilibrul Agonistic**). Vom explora **formarea** Conștiinței

ca proces de **diferențiere activă** (*Dismergență*), prin care se cristalizează **Subiectivitatea**. De asemenea, vom analiza **funcționarea** ei prin **duelul permanent** pe două axe: **Axa Internă** (confruntarea cu **Predeterminarea Structurală/Facticitatea**), și **Axa Externă** (confruntarea cu **Nonsensul Existențial**), arătând cum prin **Transmergență** ea transformă **conflictul** în potențial de **Acțiune**. În final, vom demonstra că **Rolul final în Arhitectura Personală** este de **Arhitect al Persoanei** (forța activă a **Ontificării**), argumentând că **Acțiunea** este o **victorie existențială obținută** în fața **Predeterminării Structurale**. O astfel de redefinire necesită, însă, o înțelegere clară a cadrului din care se desprinde, motiv pentru care **secțiunea următoare va oferi un scurt istoric al poziționărilor tradiționale și a eșecurilor acestora în explicarea fenomenului conștiinței.**

II. Scurt Istoric și poziționarea tradițională în reprezentarea și definirea conștiinței

Încercările de înțelegere și definire a Conștiinței au o istorie lungă în gândirea occidentală, dar formalizarea critică a început cu **René Descartes** și a sa celebră demarcație a substanțelor, *res cogitans* (substanța gânditoare) și *res extensa* (substanța întinsă). Deși a conferit Conștiinței o demnitate ontologică distinctă de materie, stabilind o bază pentru subiectivismul modern și pentru autonomia gândirii, Descartes a lăsat nerezolvată dilema interacțiunii cauzale dintre cele două, așa-numita problemă a "glandei pineale", un punct nevralgic care a generat o mare parte din critica ulterioară și din care s-au dezvoltat alternativele moniste. Ulterior, curentele precum **Empirismul** (Locke, Hume) au redus rolul subiectului la cel de receptor pasiv de senzații și impresii, considerând Conștiința o simplă "tabula rasa" formată exclusiv prin experiență, o colecție de date externe. Prin această abordare, forța creatoare, normativă și autonomă a Eului și Conștiinței era neglijată în favoarea unui determinism senzorial extern și a asocierii pasive de idei, transformând aceste instanțe în simple noduri de prelucrare a input-ului fără putere reală de inițiere. În contrast puternic, **Idealismul German** (îndeosebi Kant) a reintegrat rolul activ al subiectului transcendental, argumentând că realitatea experienței este mediată și structurată de structuri apriorice ale cunoașterii (categoriile intelectului, care organizează haosul perceptiv), conferind Conștiinței o demnitate constructivă, însă predominant cognitivă, axată pe condițiile posibilității cunoașterii fenomenale, nu pe dinamica voinței și a valorii în sens existențial și etic. Gânditori precum **Hegel** au încercat să introducă dinamismul prin dialectică, dar au ancorat **Spiritul** (echivalentul conștiinței colective) în evoluția istorică, nu în tensiunea interioară permanentă a individului.

În secolul XX, **Fenomenologia** (Husserl, Merleau-Ponty) a realizat o deplasare crucială, definind Conștiința prin **Intenționalitate** – ea este mereu, în mod necesar, *conștiință-a-ceva*, fiind orientată activ către un obiect sau un sens, eliberând-o astfel de statutul de simplu receptacol

intern sau de substanță izolată și stabilind legătura fundamentală cu lumea. Acest concept al orientării active a fost dezvoltat în profunzime de **Jean-Paul Sartre**, care a subliniat **Libertatea** Conștiinței ca „neant” (*le néant*), adică drept capacitate de negație a datului (de a fi *nu* ceea ce este) și de auto-determinare radicală, identificând-o cu o responsabilitate absolută și angoasantă, deoarece omul este condamnat să fie liber. Totuși, nici chiar existențialismul nu a tratat **conflictul structural** – acel duel intern și extern permanent al ființei – ca pe un **principiu activ generator** al însești existenței conștiente, care dă naștere categoriilor esențiale. Conflictul era văzut mai mult ca o consecință nefericită a condiției umane în lume (rezultatul alterității sau al faptului că suntem aruncați în lume), o sursă de angoasă, dar nu ca forța motrice ontologică fundamentală și necesară. Viziunile tradiționale eșuează, prin urmare, în a explica sursa autentică a **Libertății** și forța generativă a **tensiunii**, limitându-se la o descriere a efectelor sau la un postulat fără mecanism explicativ al emergenței. Lacuna, neajunsul este evidențiat și provocat de teza noastră, care tratează Conștiința ca expresie necesară a confruntării ontologice/ ontogenetice.

III. Conștiința ca expresie a confruntărilor ontologice/ontogenetice - teza ontologic-agonistică

Teza centrală a abordării noastre stabilește că, la nivel ontologic, Conștiința este manifestarea necesară și vitală a confruntărilor ontologice (cu Lumea, Nonsensul și Alteritatea) și ontogenetice (cu propriile forțe psihice și biologice și limitele Facticității). Această structură nu poate fi înțeleasă ca o entitate pasivă, care doar reflectă sau recepționează, sau ca o instanță statică și armonică, ci ca o **Priză Agonistică Complexă**—un câmp dinamic și permanent al tensiunii, care acționează ca motor intern generativ de sens și care permite procesul de **Ontificare Agonistică**. **Principiul Ontologic Activ** care stă la baza acestei funcționări este, fără echivoc, **Confruntarea**. Existența conștientă este definită, prin urmare, de **duelul** continuu, energizant și auto-impus, care forțează procesul de **Ontificare Agonistică** (adică, devenirea Ființei în **Persoană** prin asumarea de proiecte libere și responsabile, o mișcare de auto-depășire și auto-creare). Duelul este permanent, deoarece fiecare rezolvare a unei tensiuni inițiale generează imediat o nouă tensiune superioară (o nouă criză de sens sau de acțiune), menținând dinamismul inerent.

Conștiința își găsește rațiunea de a fi și se validează ontologic prin efortul continuu de a gestiona acest duel, scopul său nefiind atingerea unei stări de liniște absolută (care ar fi echivalentă cu moartea ontologică, încetarea mișcării și a transcendenței), ci menținerea **Echilibrului Agonistic** -- o stare optimă, productivă și dinamică de tensiune, din care rezultă sensul și acțiunea asumată. Acest echilibru mobil este sursa coerenței funcționale și a rezilienței sistemului. Prin efortul de a menține Echilibrul Agonistic, Conștiința manifestă o **rezistență activă** față de entropia psihologică și fizică, care tinde să reducă complexitatea la

automatism. Acest principiu al luptei activează și ghidează întregul proces, transformând fluxurile automate și procesele psihice inerente (Mintea și Psihicul), care tind spre eficiență automată și inerție, în reflexivitate asumată prin actul conștient de a se opune fluxului inerțial, prin **decizie** și **voință**. Fără această energie a luptei, nicio categorie esențială de tipul **Libertate** sau **Valoare** nu ar putea să se susțină în fața determinismului cauzal al lumii fizice și biologice, care tinde să anuleze actul autonom și să impună necesitatea. Această dinamică impune, în mod necesar, o **Reconsiderare Categorială** fundamentală, deoarece categoriile esențiale – **Libertatea, Valoarea, Subiectivitatea, Autocunoașterea** – nu trebuie privite ca simple concepte abstracte sau concepte date, ci ca **forțe ontologice** active, care sunt generate, definite și menținute exclusiv prin tensiune și conflict. Ele nu pre-există ca entități separate, ci **emerg** din lupta internă și externă a Conștiinței cu propria sa condiție și cu lumea, fiind modalitățile prin care se exprimă transcendența activă și auto-creatoare.

IV. Proprietăți și legități în formarea și funcționarea conștiinței din perspectivă ontologic-confruntațională

Pentru a înțelege pe deplin *mecanismul* prin care operează o structură atât de dinamică și complexă precum **Priza Agonistică**, este vital să analizăm proprietățile sale structurale intrinseci și legile universale care guvernează acest câmp tensional. Conștiința este un sistem deschis, definit de interacțiunile sale conflictuale constante și de capacitatea sa de a menține **coerența** structurală sub presiune. Proprietățile sale de Interfață sunt cele care permit contactul funcțional și autoreglarea esențială: **Reflexivitatea**, capacitatea de a se întoarce asupra propriei funcționări și a propriilor acte, nu este doar auto-observare, ci o auto-interogație normativă agonistică, fundamentală pentru inițierea procesului de **Autocunoaștere**, dar și pentru re-evaluarea constantă a deciziilor luate și a proiectelor asumate, conferind un caracter meta-cognitiv și normativ actului conștient, criticându-se pe sine însuși. O altă proprietate crucială este **Unitatea Câmpului Conștient**, care asigură coerența și integrarea trăirilor și a perspectivelor multiple, chiar și a celor contradictorii, în ciuda multitudinii de stimuli și conflicte, păstrând identitatea Sinelui ca o experiență singulară și coerentă în timp și în spațiu. Această unitate este un act de sinteză agonistică continuă a diversității.

Proprietățile Emergenței Categoriale descriu dinamica generativă unică a Conștiinței. Aici regăsim **Sinmergența**, un proces care nu este o simplă integrare aditivă a datelor (o simplă sumă), ci **integrarea conflictuală** a datelor antagoniste, esențială pentru a genera un sens superior și nou din contradicții, o sinteză care depășește termenii opuși și nu îi anulează. Ea este capacitatea de a vedea simultan teza și antiteza și de a crea o sinteză dinamică, deschisă, o mișcare permanentă de depășire. Apoi, **Telegența** reprezintă acea **orientare finală și intenționată** (teleologică), care depășește logica simplă a cauzalității reactive, conferind Conștiinței un

vector de proiecție activă către scopuri neînscrise în cauzalitatea inițială, legând-o indisolubil de **Intenționalitate** și de capacitatea de a crea viitorul, impunând un scop liber în fluxul cauzal al lumii, un act de voință transcendentă.

Aceste proprietăți funcționează sub incidența a două **Legități Dinamice/ Agonistice** fundamentale, care reflectă necesitatea luptei pentru existența conștientă:

1. **Legea Polarității Agonistice** stipulează că o categorie esențială (precum **Libertatea**) nu poate exista și nu-și poate menține sensul decât atâta timp cât se află într-o **tensiune continuă** cu polul său opus (Determinarea, Inerția sau Necesitatea), fiind un act de echilibrare activă a forțelor antagoniste. Slăbirea tensiunii duce la dizolvarea categoriei și la regresul la automatism. Această tensiune definește însăși semnificația categoriei, conferindu-i profunzime existențială și relevanță etică.
2. **Legea Conservării Tensiunii (Echilibrul Agonistic)** arată că scopul Conștiinței nu este abolirea completă a conflictului (care ar duce la stagnare și la regresul la automatism), ci menținerea unui **nivel optim de tensiune agonistică productivă**, o stare dinamică ce funcționează ca motor al evoluției și al deciziei. Stagnarea sau încetarea confruntării echivalează cu dizolvarea în automatismul Minții sau cu stagnarea ontologică, anulând astfel potențialul **Ontificării** și al transcendenței, cruciale și în procesele agonice ontogenetice de formare a conștiinței.

V. Formarea conștiinței: procese și stadii de dezvoltare ontogenetică din perspectiva ontologic-confruntațională

Conștiința nu este o structură înnăscută, formată complet, ci o entitate care se formează și se cristalizează printr-un traseu complex și intens de **confruntări ontogenetice** (de dezvoltare) care încep odată cu diferențierea eului de non-eu și care continuă pe tot parcursul vieții sub forma reconfigurărilor identitare și a crizelor existențiale. Acest proces de emergență progresivă este o **luptă** pentru structură și coerență, un efort continuu de a se opune, dar și de a da formă determinării biologice. Procesul este susținut și făcut posibil de **Neuroplasticitatea** creierului, care oferă substratul biologic flexibil necesar pentru adaptarea continuă și integrarea conflictului experiențial, precum și pentru reconfigurarea sinaptică agonistică impusă de noile alegeri și proiecte asumate.

Formarea și dezvoltarea Conștiinței este ghidată de două procese fundamentale care sunt ele însele acte de confruntare aprigă. Primul, **Promergența**, reprezintă procesul inițial de **proiecție activă a Intenționalității** către lumea externă, manifestată ca *a merge spre scop* și afirmarea Sinelui în fața Non-Eu-lui și a contingentului. Este forța care împinge ființa dincolo de ea însăși, stabilind un vector de evoluție și de auto-depășire. Al doilea, **Dismergența**, este procesul de **diferențiere a Subiectivității** (Eu-lui) prin **delimitarea activă** și conflictuală de Non-Eu, stabilind astfel granița identitară și unicitatea perspectivei.

Dismergența este, în esență, primul act de **auto-afirmare agonistică** prin care se naște un "Eu" autonom, distinct de masa nediferențiată a lumii, un act ce necesită efort volitiv intens și asumarea riscului de separare.

Aceste procese ghidează **Stadiile Formării Conștiinței**, de la formarea bazei psihologice (Sistemul Psihic și Personalitatea), care reprezintă datul psihologic și biologic, suma trăsăturilor moștenite și dobândite pasiv), până la **Ontificarea Agonistică** — stadiul suprem și final în care Conștiința își asumă pe deplin proiectul existențial prin exercitarea **Libertății** și **Acțiunii** responsabile, devenind Persoană. În acest parcurs, **Rolul Alterității** (al Celuilalt, al societății și al culturii) devine definitoriu, deoarece prezența Celuilalt, cu propriile sale intenționalități și norme, obligă Conștiința la **Dismergență**, forțând-o să-și cristalizeze identitatea unică și să o susțină în confruntare. Fără acest duel cu Celălalt, **Subiectivitatea** ar rămâne nediferențiată și nevalidată, incapabilă să se manifeste ca forță autonomă și responsabilă în spațiul public și etic, pierzându-se în conformism și automatism biologic și social.

Acest parcurs complex de cristalizare a **Subiectivității** prin **Dismergență** și asumarea rolului de **Persoană** nu este însă pasiv sau liniar, ci este permanent guvernat de necesitatea **confruntării** – de aceea, înțelegerea deplină a **funcționării** Conștiinței necesită analiza detaliată a celor două câmpuri majore de confruntate, intern și extern, în care ea își validează existența și funcționarea agonică.

VI Marile confruntări ontologice/ ontogenetice in formarea și funcționarea constiintei: Axa internă și axa externă

Conștiința își validează, menține și dezvoltă existența ca expresie a confruntărilor pe două axe majore, care definesc sursa **tensiunii agonistic-structurale** și câmpul său de luptă permanent, fără de care nu ar putea genera categoriile esențiale și nu ar putea transcende imanența structurală. Aceste axe acoperă întreg spectrul existențial al ființei conștiente, de la biologie la metafizică, de la intern la extern.

A. Axa internă (ontosul personal) – duelul cu sinele: Această axă cuprinde confruntările ontogenetice și psihologice esențiale, fiind sediul luptei pentru autonomia interioară și pentru controlul volitiv. Conștiința se duelează intens cu propriile sale structuri: lupta pentru **Libertate** împotriva automatismului **Minții** (reflexele cognitive care încearcă să rezolve rapid și pre-programat problemele, căutând mereu calea minimă de efort, eficiența cu cost redus) și a condiționării inerente a **Psihicului Bazal** (instinctele și emoțiile neprocesate care tind spre satisfacție imediată și spre o cauzalitate bazată pe plăcere/durere, ignorând consecințele pe termen lung). Cea mai profundă confruntare este însă cu **Organismul/Facticitatea**—asumarea limitelor biologice, a finitudinii, a bolii, a temperamentului și a morții, elemente care nu pot fi negate, ci doar integrate ca material pentru proiectul existențial. Această auto-confruntare pe Axa Internă este sursa primordială a **Autocunoașterii**,

obligând Conștiința să definească activ *Cine Sunt* în fața limitelor biologice, istorice și temperamentale irefutabile, transformând datul brut, determinat, în asumat, adică în material conștient de transcendență. Duelul intern cu Facticitatea este cel care fundamentează posibilitatea **Libertății** în ciuda Determinării biologice.

B. Axa externă (relația cu ontosul comunitar/lumea) – proiecția în lume: Acesta este câmpul duelului existențial, social și etic, unde Conștiința își exercită puterea de transcendență în relație cu exteriorul. Aici are loc **Confruntarea cu Nonsensul Existențial**, unde tensiunea generată de indiferența fundamentală a universului și de lipsa de sens intrinsec (reflectată în existențialismul lui **Camus** și în tăcerea metafizică a cosmosului, de pildă) forțează Ființa să proiecteze **Intenționalitatea** (Promergența), creând un sens asumat ca o replică activă și curajoasă la haos și la vid. Lipsa de sens din exterior cere un act creator din interior. Un alt duel crucial este **Confruntarea cu Normativitatea**, un conflict perpetuu pentru **Valoare** autentică împotriva normelor sociale, culturale și a ideologiilor impuse de societate. Această luptă este necesară pentru a nu deveni un simplu executant al regulilor externe, ci un subiect autonom generator de etică proprie și de proiecte individuale, un arbitru al propriului sistem axiologic, supunând normele la judecata sa conștientă și critică. Axa Externă este locul unde **Subiectivitatea** își câștigă prin confruntare recunoașterea și unde **Acțiunea** își manifestă eficacitatea transformatoare.

Fie că vorbim de lupta internă pentru **Autocunoaștere** în fața **Facticității** sau de duelul extern pentru **Intenționalitate** în fața **Nonsensului**, această demonstrație a funcționării Conștiinței ca **Priză Agonistică** ne forțează să abandonăm definițiile pasive și să adoptăm o **re-interpretare radicală a categoriilor fundamentale** ca rezultate active ale acestui proces de confruntare permanentă.

VII. Conștiința din perspectivă ontologic-confruntațională – Noi interpretări categoriale : Autocunoașterea, Intenționalitatea, Subiectivitatea, Libertatea, Valoarea/ Dimensiunea Axiologică, Acțiunea

În viziunea **Ontologic-Confruntațională**, aceste șase categorii esențiale nu sunt entități statice, moștenite pasiv sau simple concepte logice, ci sunt **produse dinamice** și **efecte necesare** ale **tensiunii agonistic-structurale**. Ele reprezintă modalitățile prin care Conștiința își exprimă și își validează existența ca **Priză Agonistică Complexă**, fiind instrumentele sale de transcendență activă și auto-creare agonică.

Autocunoașterea: duelul cu facticitatea și proiecția sinelui

Autocunoașterea este, din perspectivă ontologic-confruntațională, **actul de auto-confruntare ontogenetică/ ontologică** și nu o simplă introspecție reflexivă, ci un **Act Reflexiv Normativ Agonic** impus de necesitatea de a crea o sinteză dinamică și mereu revizuită între **Dat** (ceea ce suntem, bagajul cauzal, limitele) și **Proiect** (ceea ce putem

deveni, scopul teleologic, potențialul). Conștiința se angajează într-un **duel intens** pe **Axa Internă** cu propria sa **Facticitate**—totalitatea determinărilor fizice, psihice, ereditare și istorice care o compun. Adevărata cunoaștere de sine se naște din **conflictul riguros** dintre **Sinele Văzut (Datul)**, care reprezintă Personalitatea pasivă și inertă, și **Sinele Proiectat (Transcendența)**, care reprezintă Persoana asumată și idealul etic. Acest **dinamism antagonist** permite Conștiința să determine ce anume din datul inițial trebuie **asumat** (transformat din cauză în alegere conștientă și responsabilizatoare) și ce trebuie **transcens** prin efort voluntar, o distincție vitală în procesul de individuare și auto-creare autentică, asigurând o integrare continuă a datului în proiect.

Intenționalitatea: răspunsul agonistic la tăcerea existențială

Intenționalitatea este **Proiectarea Activă de Sens și Scop**, fiind definită de **confruntarea ontologică** pe **Axa Externă** cu **Nonsensul Existențial** și **Inerția Lumii**. Lumea, prin natura sa, este fundamental indiferentă, lipsită de sens intrinsec sau scop moral, o vastă tăcere metafizică ce cere un răspuns, o replică activă din partea conștiinței. **Tensiunea** se naște între acest vid al universului și necesitatea intrinsecă umană de semnificație, de a da o finalitate existenței. **Promergența** și **Telegența** sunt mecanismele prin care Conștiința **forțează** intrarea sensului în lume, creând un *proiect* asumat, o structură teleologică ce ghidează existența. Prin acest act de voință, Intenționalitatea devine un **act de răzvrătire ontologică** care conferă Conștiinței rolul de structură generatoare, și nu doar de receptacol, al semnificației, afirmând vectorul existențial al ființei în fața haosului și a hazardului, instituind, prin confruntare nu doar prin necesitate, un curs etic și moral.

Subiectivitatea: duelul pentru identitate și Iredictibilitate în fața alterității

Subiectivitatea este **Perspectiva Unică și Iredictibilă** (Qualia) a Ființei, iar ea se câștigă și se menține printr-o **confruntare ontologică** pe **Axa Externă** cu **Alteritatea** și cu tendința de **Obiectivare** a Sinelui. A fi subiect înseamnă a menține o **tensiune esențială** față de Celălalt, care, prin privirea sa și prin normele sociale, poate reduce subiectul la obiect, la o categorie funcțională, anihilându-i transcendența și unicitatea. **Conflictul** este necesar pentru a proteja autenticitatea experienței interne și integritatea Sinelui. **Dismergența** este procesul activ prin care Conștiința se separă și se delimitează de Non-Eu, trasând o graniță ontologică stabilă. **Subiectivitatea** este definită de acest **dinamism antagonist** și reprezintă un **eșec activ de integrare totală** în Ontosul Comunitar, garantând unicitatea ontologică necesară pentru ca **Libertatea** individuală să poată fi exercitată plenar și responsabil, bazată pe o perspectivă proprie, netranzacționabilă, care nu poate fi redusă la o simplă medie statistică a comportamentului.

Libertatea: tensiunea dureoasă a alegerii împotriva determinării

Libertatea este considerată și **Sursa Acțiunii Morale** și este generată prin **confruntarea ontologică** continuă pe **Axa Internă** între **Decizia**

Conștientă și **Determinare**. Această categorie este cea mai intens **dinamică** și **antagonistă** dintre toate, reprezentând esența luptei interne. **Libertatea** nu este o stare de grație sau o proprietate pasivă, ci o **povară** existențială (responsabilitate totală) care se traduce în efortul **dur de a alege** împotriva propriei inerții, a automatismului **Minții** și a forțelor biologice. **Libertatea nu este absența cauzalității, ci capacitatea Conștiinței de a iniția o serie nouă de cauze (Acțiunea) *împotriva* lanțului cauzal preexistent**. Ea este câștigată pe Axa Internă, acolo unde Conștiința se duelează cu Facticitatea, sub incidența **Legii Polarității Agonistice**. Fără acest **conflict intern permanent** care o forțează la auto-depășire și la asumarea unei tensiuni existențiale, Libertatea se dizolvă în simplă spontaneitate sau în Determinare, pierzându-și sensul etic și ontologic, devenind doar un reflex sofisticat al procesării datelor.

Valoarea/ dimensiunea axiologică: Instituirea etică prin duelul cu normativitatea impusă

Valoarea este **Ghidul Autentic al Acțiunii Libere**, fiind stabilită printr-o **confruntare ontologică** pe **Axa Externă** între **Etica Personală** (generată de Autocunoaștere) și **Normele Impuse** de Societate/ Ontosul Comunitar. Valoarea autentică nu este primită pasiv ca un dat cultural, ci este **instituită** și asumată de Conștiința individului în urma unui **duel normativ** constant cu dogmele sociale și așteptările colective, care încearcă să standardizeze și să pasivizeze judecata morală. Acest conflict asigură că busola morală nu este un act de conformism social, ci o ierarhie axiologică agonică asumată responsabil, aflată în tensiune constantă cu ceea ce societatea dictează și impune. Valoarea devine astfel un **principiu normativ agonistic** care ghidează autenticitatea, oferind un fundament etic solid pentru exercitarea liberă a acțiunii și pentru judecata morală autonomă, evitând conformismul pasiv prin confruntare etică și forța asumării.

VIII. Conștiința ca întreg: conmergența și transmergența ontologic- (priză agonistică globală)

După ce am disecat proprietățile structurale, legile dinamice, forțele antagoniste și categoriile esențiale, devine imperativă o sinteză care să reunească toate aceste elemente sub o viziune unificată, care să ilustreze modul în care Conștiința funcționează ca un întreg sistemic. Conștiința nu poate fi percepută ca o simplă colecție de funcții psihologice, ci ca o **Priză Agonistică Totală** (sau **Globală**), un sistem dinamic și **auto-organizat** de **tensiune structurală** care constituie însăși esența ființării și motorul său evolutiv.

În acest cadru integrator, introducem conceptul de **Conmergență**, care descrie modul în care multiplele forțe antagoniste (Factorii Interni ai Facticității și ai Minții, Factorii Externi ai Nonsensului și ai Alterității) se întâlnesc, se intersectează și interacționează în punctul critic și dinamic al Conștiinței. **Conmergența** este, așadar, câmpul de intersecție activă a tuturor duelurilor ontologice, un spațiu de procesare activă a

contradicțiilor, unde input-urile contradictorii sunt forțate la sinteză prin efortul cognitiv și volitiv. Din această **Conmergență** energizată rezultă **Transmergența**, care este funcția generativă superioară a Conștiinței. **Transmergența** este actul prin care Conștiința utilizează energia tensiunilor și a conflictului pentru a **transcende** datul inițial și a crea un sens nou, proiectiv, o acțiune liberă care nu era predeterminată de niciuna dintre forțele conmergente. Aceasta este capacitatea de a sintetiza o realitate superioară celei date, o inovație ontologică și etică.

Acest sistem funcționează permanent în conformitate cu **Legea Conservării Tensiunii (Echilibrul Agonistic)**, obligând Conștiința să mențină un grad optim de conflict necesar pentru a evita stagnarea și dizolvarea. În acest cadru integrator, cele șase categorii majore funcționează ca poli interdependenți: **Autocunoașterea** și **Subiectivitatea** emerg din confruntările ontogenetice pe Axa Internă, stabilind unicitatea. **Intenționalitatea** se naște ca răspuns agonist la Nonsens, orientând Conștiința prin **Telegență** către scop. **Libertatea** și **Valoarea** reprezintă puterea normativă de a institui un sens etic și moral. **Conștiința ca întreg** este, așadar, un **generator activ de transcendență** prin **Transmergență**. Ea ia **Determinarea** (Facticitatea) și **Inerția** (Nonsensul) și, prin **Acțiune** manifestată, le transformă în **Proiect Asumat** și **Responsabilitate Morală**, împlinind ciclul ontologic și asigurând continuitatea devenirii.

Aceste procese complexe de sinteză, conmergență a antagonismului ne-au permis să vedem **Conștiința ca întreg** – un sistem dinamic, total și auto-organizat, care acționează ca motor evolutiv al ființării; prin urmare, secțiunea următoare va evidenția lcum se realizează efectiv această **Ființare și funcționare ca întreg**.

IX. Ființarea și funcționarea ca întreg a conștiinței din perspectivă ontologic-confruntațională

Secțiunile anterioare au disecat proprietățile structurale ale Conștiinței, legile sale dinamice, forțele antagoniste de pe Axa Internă și Axa Externă, și categoriile esențiale re-interpretate. Această analiză ne-a condus la o înțelegere profundă a părților componente, dar a creat totodată necesitatea unei sinteze care să reunească toate aceste elemente sub o viziune unificată. **Conștiința nu poate fi percepută ca o simplă colecție de funcții psihologice**, ci, așa cum am evidențiat, ca o **Priză Agonistică Totală (sau Globală)** – un sistem global dinamic și auto-organizat de tensiune structurală care constituie însăși esența ființării și motorul său evolutiv. Acum, obiectivul este să descriem **Ființarea și funcționarea Conștiinței ca întreg** – adică modul în care această **Priză Agonistică Totală** operează permanent, menținând **Echilibrul Agonistic** și afirmând prin confruntare necontenită transcendența subiectului în fața inerției și a Determinării.

1. Ființarea ca stare de tensiune: condiția **agon** *permanent*

Ființarea Conștiinței este, în esență, o **stare de *Agon* (luptă) permanent și necesar**, o permanentă re-actualizare a Sinelui în fața Non-Sinelui și a propriei disoluții. Conștiința nu există ca entitate statică, ci se reafirmă și se validează în fiecare moment prin capacitatea sa de a menține **tensiunea polară** dintre forțele opuse, conform **Legii Conservării Tensiunii**. Dacă ar înceta să se confrunte, Conștiința s-ar dizolva, regresând la nivelul funcțiilor psihice automate și al reacțiilor instinctuale, pierzându-și astfel statutul ontologic superior. Astfel, **existența** Conștiinței este indisolubil legată de **efortul** constant de mediere a conflictului și de rezistență la inerție. Această luptă neîncetată și auto-impusă este, paradoxal, dovada supremă a vitalității ontologice a Conștiinței, transformând criza și dificultatea în motorul perpetuării și al evoluției sale spirituale și existențiale, conferindu-i o dinamică internă proprie, ireductibilă la cauzalitatea simplă.

2. Mecanismul euristic al polarității agonistice

Funcționarea Conștiinței se bazează pe **Legea Polarității Agonistice**, care servește drept **mecanism euristic** fundamental, ghidând atât cunoașterea, cât și decizia și evaluarea morală. Conștiința nu procesează informația în termeni de adevăr absolut monolitic, ci în termeni de tensiune aprigă între poli opuși, o continuă negociere a sensului și a opțiunilor. Acest mecanism conflictual permite Conștiinței să genereze **sens** și **valoare** tocmai prin diferențierea activă și evaluarea forțelor antagoniste, oferind profunzime experienței și judecății. Prin **Sinmergență**, Conștiința nu elimină contradicția, ci o integrează într-o nouă structură coerentă de sens, ridicând procesul de cunoaștere de la simpla logică binară la o logică a **complexității agonice vitale**, capabilă să creeze sinteze noi și superioare din material conflictual.

3. Funcția generativă: transcendența prin promergență și acțiune

O funcție crucială a Conștiinței este cea **generativă**—capacitatea de a produce ceea ce nu există în datul inițial, adică sens, valoare și proiecte existențiale. Aceasta se realizează prin actul de **Transmergență** forțat de confruntarea cu Inerția lumii. Prin **Promergență**, Conștiința proiectează activ **Intenționalitatea** în viitor, stabilind un scop (*telos*) care devine imediat o forță antagonistă față de statu-quo. Finalitatea acestui proces se manifestă în **Acțiune**, care este dovada că tensiunea internă a **Libertății** a fost suficient de puternică pentru a învinge Inerția Facticității. Astfel, Conștiința funcționează ca un **generator de Nou**, transformând potențialul conflictual în realitate asumată și responsabilizatoare, înscriind proiectul liber în istoria lumii prin forța sa transformatoare.

4. Afirmarea sinelui: instanța de atestare a subiectivității

Ființarea Conștiinței este fundamental legată de funcția ei de **Instanță de Atestare a Subiectivității**. Prin **Dismergență**, Conștiința se angajează într-o confruntare permanentă cu **Alteritatea**, cu scopul de a-și proteja perspectiva unică (persoana întâi singular) de tentativa de **Obiectivare** din partea lumii și a societății. Această funcție antagonistă

nu este doar defensivă, ci **afirmativă**, fiind esențială pentru stabilirea, prin confruntare aprigă, a identității și a autenticității în câmpul social. Astfel, **Subiectivitatea** este menținută ca o **tensiune vitală**, esențială pentru a conferi **Valoare** și sens **Libertății** individuale.

5. Reglarea dinamică: echilibrul agonistic și mandatul responsabilității

Funcționarea optimă a Conștiinței este definită de **Echilibrul Agonistic**, care este un **mecanism de reglare dinamică** esențial și mereu instabil. Acest echilibru nu presupune o medie liniștită, ci o *oscilație* continuă și controlată, între extremele polarității (ex. între a fi liber și a fi responsabil de consecințe). Conștiința trebuie să fie suficient de *liberă* pentru a iniția Acțiunea, dar suficient de *asumată* pentru a integra Determinarea (Autocunoaștere), evitând iresponsabilitatea. Prin gestionarea conștientă a acestui duel intern, Conștiința își câștigă **Mandatul Responsabilității Morale**, deoarece doar entitatea capabilă să aleagă activ în condiții de tensiune și conflict poate fi considerată pe deplin responsabilă pentru **Acțiunile** sale și pentru consecințele lor ontologice.

După ce am descris **Ființarea și funcționarea Conștiinței ca întreg** – o **Priză Agonistică Totală** – devine esențial să plasăm acest sistem dinamic în contextul său final, integrându-l în **cadrul mai larg al Personalității si al Persoanei ca întreg** pentru a înțelege cum interacțiunea sa agonică cu Mintea și Psihicul Bazal, în context social, determină, prin **Acțiune**, **și comportamentul specific uman**.

X. Conștiința în cadrul sistemului de personalitate și al persoanei ca întreg din perspectivă ontologic-confruntațională. Acțiunea și comportamentul specific uman

În contextul tezei Ontologic-Confruntaționale, este crucial să poziționăm Conștiința în raport cu alte concepte majore care definesc ființa umană: **Personalitatea**, **Persoana și Comportamentul Uman**.

Personalitatea reprezintă *datul* ontogenetico-biologic, suma însumată a trăsăturilor, temperamentelor, predispozițiilor, reflexelor și automatismelor dobândite sau moștenite, suma a ceea ce **am devenit pasiv**. Ea este **Facticitatea** (*Factum*), materialul brut și determinat al existenței, care acționează predominant sub influența Minții și Psihicului. **Conștiința**, în schimb, nu este Personalitatea; ea este **Priză Agonistică** care se ridică *împotriva* inerției Personalității. Rolul său este de a supune Facticitatea la judecata reflexivă, de a alege selectiv din dat și de a o transforma din lanț de cauze într-o bază asumată pentru proiectul liber. Conștiința se duelează permanent cu propriul său "dat" pentru a extrage din el potențialul transcendenței și a preveni stagnarea, forțând devenirea.

Persoana, pe de altă parte, este **Întregul Ontologic Integrat**. Ea nu este doar Personalitatea (datul pasiv) și nici doar Conștiința (lupta activă), ci este **Sinteza Dinamică** a lor, realizată prin **Ontificare**. Persoana reprezintă individul care și-a asumat conștient Personalitatea și a proiectat Libertatea prin Intenționalitate și Acțiune. Prin mecanismul **Transmergenței**, Conștiința integrează energia conflictuală a duelurilor interne și externe, folosind Personalitatea ca pe un instrument esențial, dar nu definitoriu, pentru proiectul său. Procesul de a deveni Persoană nu este niciodată încheiat; el este menținut de **Echilibrul Agonistic** continuu. O Persoană autentică este aceea care menține o tensiune optimă între a fi *sine* (Personalitatea, trecutul său cauzal) și a *deveni* (Proiectul Conștiinței, viitorul său teleologic), evitând atât cedarea în fața automatismului (pierderea Libertății), cât și ruperea totală de Facticitate (iluzia deznodământului), care ar duce la lipsa de ancorare în real. Conștiința, așadar, acționează ca arhitectul și garantul **Persoanei ca Întreg**, fiind instanța care face posibilă unitatea coerentă a unui sistem altfel fragmentat, precum și acțiunea, comportamentul specific uman.

Acțiunea este **Manifestarea Externă, Asumată, a Libertății și Intenționalității**. Ea este dovada finală și obiectivă a **Ontificării Agonice** și se validează printr-o **confruntare ontologică** cu **Inerția Lumii** și cu propria pasivitate, învingând rezistența materiei și a datului. Acțiunea transcende simplul comportament sau reacția reflexă, fiind punctul în care **tensiunea internă se materializează extern**, înscriind proiectul liber în Facticitate. **Acțiunea** este **transformarea energiei conflictuale** în efect concret și vizibil, implicând **Promergența** și purtând amprenta **Responsabilității Morale**. Prin **Acțiune**, Conștiința finalizează ciclul **Ontologic-Confruntațional**, demonstrând că forța sa **agonistică** a fost suficientă pentru a depăși condiția de simplu obiect pasiv și de a deveni subiect creator de lume și de sine, capabil să inițieze lanțuri cauzale neprevăzute, asumând pe deplin consecințele.

Acțiunea, însă, nu este echivalentă cu **Comportamentul Specific Uman**; ea reprezintă doar apogeul acestuia. **Comportamentul Specific Uman** este spectrul complet de manifestări ale **Persoanei** . Acesta se distinge de reacțiile pur biologice sau de comportamentele determinate exclusiv de Minte prin două caracteristici esențiale derivate din Teza Ontologic-Confruntațională: **Pluralitatea de Cauzalități** și **Responsabilitatea Asumată**. Deoarece **Persoana** este un **Întreg Integrat** rezultat din **Conmergență**, acțiunile sale nu sunt reductibile la o singură sursă (fie ea instinctul Psihicului sau eficiența Minții), ci sunt rezultatul tensiunii și al deciziei luate în cadrul **Echilibrului Agonistic**. Chiar și atunci când un comportament pare a fi o simplă rutină a **Personalității** (Facticitate), alegerea de a **nu se opune** acelei rutine este un act al **Conștiinței**. Astfel, **Comportamentul Specific Uman** cuprinde atât **Acțiunea** (decizia liberă, conștientă, care generează **Valoare**), cât și **reacțiile complexe** supuse **judecății normative** (procesul de filtrare și asumare a automatismelor). Comportamentul specific uman este, în esență, manifestarea continuă a luptei Conștiinței de a menține **Persoana** ca **Subiect** cauzal, și nu ca simplu obiect, obligând individul să își asume

integral, din perspectiva **Cunoașterii de Sine**, lanțul cauzal – inclusiv cele determinate de propria sa Personalitate.

XI. Concluzii

Lucrarea de față a pornit de la interogațiile fundamentale cu privire la **natura, formarea, funcționarea și rolul Conștiinței** în arhitectura ființei/ persoanei, în special în opoziție cu teza **Predeterminării Structurale**, demonstrând că viziunile tradiționale – fie ele Dualismul inert sau Reducționismul Epifenomenal – eșuează lamentabil să explice emergența **Valoarei** și a **Acțiunii**, aferente Conștiinței, tocmai pentru că ignoră caracterul **antagonist** și **conflictual** al existenței conștiente. Am insistat pe parcursul argumentației că a lăsa Conștiința fie într-un tărâm nematerial neputincios, incapabil de orice influență reală asupra lumii fizice, fie a o reduce la un simplu epifenomen cerebral lipsit de putere cauzală, reprezintă un eșec fundamental în a recunoaște **tensiunea fundamentală** care generează *sens* și *însăși realitatea subiectivă*. Critica noastră se bazează pe necesitatea de a postula o forță internă, capabilă să opereze dincolo de determinismul structural.

În acest sens. am propus și argumentat, pe parcursul lucrării, **Teza Ontologic-Confruntațională**, care redefinește Conștiința nu ca pe o substanță statică, care doar reflectă lumea, sau un rezultat pasiv, ci ca o **Priză Agonistică Hipercomplexă** – un câmp de luptă dinamic, intern și extern, unde **Confruntarea** este elevată la rang de **Principiu Ontologic Activ**. În acest cadru teoretic, **Arhitectura** Conștiinței nu este una de armonie pasivă sau de echilibru static, ci este definită de **Polaritatea Agonistică Multiplă,** funcționând sub **Legea Conservării Tensiunii** – o **tensiune optimă, necesară** a **Antagonismului** (cunoscută ca **Echilibrul Agonistic**), a cărei funcție esențială este de a **genera noul** prin conflict și de a menține **ireductibilitatea** față de datul structural determinat. Această polaritate este motorul întregii activități ontice generatoare de Conștiință.

Răspunsul nostru la întrebarea despre **natura** Conștiinței este, astfel, acela că ea este **Instanța Meta-Psihică**, o entitate emergentă agonică distinctă dar nu separată de Minte și Psihic, cu rol de instanță normativă și de judecată. **Formarea** Conștiinței, adică ontogeneza sa, se realizează printr-un proces de **diferențiere activă** (*Dismergență*), inițiat de **conflictul** permanent cu **Alteritatea** (ceilalți, lumea externă) și de efortul susținut de a depăși **Facticitatea** interioară. Acest proces de **Dismergență** nu este pasiv, ci o ruptură activă care ajunge să cristalizeze **Subiectivitatea** ca pe o poziție ontologică **câștigată** prin confruntare, demonstrând că **Subiectivitatea** nu este un simplu dat, ci o cucerire continuă, o **câmp de bătălie internă** care trebuie apărat și reafirmat constant prin alegeri radicale.

În ceea ce privește **funcționarea**, Conștiința operează prin **duelul permanent** pe două axe bine definite. **Axa Internă** implică **confruntarea** cu **Predeterminarea Structurală** (Mintea și Psihicul

Bazal instanțele automatiste, care funcționează pe baza necesității eficiente), pe care le supune unei **judecăți conflictual-normative** pentru a le orienta dincolo de instinct sau algoritm. Această confruntare redefinește **Cunoașterea de Sine** nu ca pe o simplă introspecție, ci ca pe un act de **confruntare activă**, de dezvăluire brutală și **asumare** a propriilor limite structurale. Pe de altă parte, **Axa Externă** implică lupta cu **Nonsensul Existențial** al lumii, luptă din care se naște **Intenționalitatea** orientată spre sens. Funcționarea Conștiinței este, așadar, o perpetuă muncă de **negare** și **provocare** prin confruntare a **datului** existențial.

Prin mecanismul **Transmergenței**, Conștiința transformă energia acestui **conflict intern și extern** în potențial de **Acțiune**, negând astfel pasivitatea impusă de Determinism și îndeplinind funcția sa cauzală activă în lume. Acesta este momentul re-interpretării categoriale a **Acțiunii, implicit a comportamentului specific uman**: nu este un simplu *output* neuronal, ci o **ieșire din structura predeterminată**, un act care inaugurează *noul*. De asemenea, **Valoarea** nu este percepută sau moștenită dintr-un sistem moral extern, ci este **generată** *ex nihilo* prin efortul volitiv de a alege o cale în ciuda nonsensului, validând astfel **Subiectivitatea** ca sursă primară de valoare și sens, și nu ca pe o simplă oglindire a normelor sociale.

Rolul final al Conștiinței în Arhitectura Personală este, așadar, de **Arhitect al Persoanei** și de forță activă a **Ontificării** – forța care dă forma ființei. Conștiința interacționează cu **Personalitatea** (datul inert, static, suma reacțiilor determinate) pentru a o modela și a o ridica la statutul de **Persoană** – un **Întreg Ontologic Integrat**. Această **Persoană** reprezintă **victoria** supremă asupra structurii biologice și psihice care altfel ar condamna individul la simpla repetitivitate și la absența sensului asumat, fiind rezultatul **Cunoașterii de Sine** asumate conflictual și al integrării agonice volitive. Prin acest rol, Conștiința asigură transcendența **Facticității**.

În concluzie, prin aplicarea **Tezei Ontologic-Confruntaționale**, estimăm că am reușit în bună măsură să demonstrăm că **Valoarea** și **Acțiunea** sunt **victorii existențiale** obținute și menținute continuu în fața **Predeterminării Structurale**, și nu simple rezultate neurologice sau expresii algoritmice. **Acțiunea** devine dovada supremă și vizibilă a acestui triumf **agonist**, marcând singura cale de a trece de la necesitatea structurală la proiectul asumat, conferind astfel, prin forța Cunoașterii, Conștiinței statutul său de instanță **ireductibilă** și **agonic-creatoare** a realității subiectului, **Ființei Umane,** a **Comportamentului Specific Uman.**

© Petru Stefaroi 2025